

Motion till riksdagen 2023/24:2698

av **Leila Ali Elmi m.fl. (MP)**

Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2024 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt förslaget i tabell A i motionen.

Motivering

Tabell A Anslagsförslag 2024 för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 392 656	72 437
1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	42 525 610	±0
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	7 225 952	1 610 000
1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.	20 806 041	26 000
1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	133 466	1 361
1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	100 100	±0
1:7 Europeiska socialfonden+ m.m. för perioden 2021–2027	1 387 000	±0
1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	46 953	446
1:9 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	82 557	837
1:10 Bidrag till administration av grundbeloppet	62 184	628
1:11 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	8 303	±0
1:12 Bidrag till lönegarantiersättning	1 800 000	±0
1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	5 342 163	±0
1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	865 470	150 000

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:15 Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen	3 131 000	±0
2:1 Arbetsmiljöverket	855 697	8 647
2:2 Arbetsdomstolen	36 798	371
2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)	33 722	613
2:4 Medlingsinstitutet	60 571	±0
2:5 Myndigheten för arbetsmiljökunskap	51 156	518
2:6 Regional skyddsombudsverksamhet	112 000	±0
Summa	92 059 399	1 871 858

Sammanfattning

Regeringen har dragit ner på medel till arbetsmarknadsinsatser. Det är klart bekymmersamt. I retoriken vill man effektivisera, men samtidigt vet vi att många personer i behov av stödinsatser inte får det. Många funktionshindrade har t ex under långa perioder varit inskrivna på Arbetsförmedlingen men inte kommit vidare för att Arbetsförmedlingen inte kunnat definiera vilken arbetsnedsättning en person har. Vi anser att en del av dessa medel i stället bör användas på ett riktat sätt till grupper som riskerar långtidsarbetslöshet. För att bidra till insatser som leder till jobb vill Miljöpartiet se en satsning på och utveckling av lokala jobbspår för vuxna enligt motsvarande modell som fungerar mycket väl för unga, där arbetsgivare, arbetsförmedling och kommuner jobbar tillsammans. Vi anser även att medel behövs för att kunna erbjuda evidensbaserade modeller som prövats med goda resultat. Riktade arbetsmarknadsutbildningar har en viktig potential och bör utökas. Detta är viktigt inte minst ur ett jämställdhetsperspektiv, för kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden och för att få en beständig förändring. Vi vill satsa på korta yrkesutbildningar i kombination med språkstudier, särskilt riktade mot kvinnor och bristyrken. En intern utredning av behovet av utbildningar behöver göras på Arbetsförmedlingen och jämställdhetsperspektivet behöver bli starkare än i dag.

Med rätt stöd kan den enskilde snabbt komma vidare. Arbetsförmedlingen och de arbetsmarknadspolitiska programmen ska vara till för dem som har störst behov och måste vara utformade därefter.

Vi ska inte dra ner på antalet kvotflyktingar i Sverige utan återgå till tidigare nivå. Etableringsinsatserna ska kunna var individanpassade i högre utsträckning, och om det behövs förlängas.

Anslag 1:3

Utökade arbetsmarknadspolitiska program

Regeringen säger att man vill prioritera kostnadseffektiva insatser som är ”arbetsplatsnära” och skar redan förra året ned anslaget med 1,5 miljard. Vi tycker att det är ett

feltänkande. Det finns stor oro för att de mer personalintensiva insatserna för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden ska minska och även för försämrat stöd till personer med funktionsnedsättning. Vi motsatte oss neddragningarna förra året och vi anser alltså att en förstärkning med 1 miljard behöver göras för utökade medel för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.

Riktade arbetsmarknadsutbildningar

Riktade arbetsmarknadsutbildningar har en viktig potential, och bör utökas. Detta är viktigt inte minst ur ett jämställdhetsperspektiv och för kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden och för att få beständig förändring. Tidigare nivå har skurits ner vilket bland annat berodde på den nedskärning som gjordes när Moderaternas och Kristdemokraternas budgetförslag gick igenom 2021. Vi vill satsa på korta yrkesutbildningar i kombination med språkstudier, särskilt riktade mot kvinnor och bristyrken. En intern utredning av behovet av utbildningar behöver göras på Arbetsförmedlingen och jämställdhetsperspektivet behöver bli starkare än i dag. Vi avsätter tills vidare 135 mkr årligen för mer riktade arbetsmarknadsutbildningar.

Lokala jobbspår och evidensbaserade modeller

För att bidra till insatser som leder till jobb vill Miljöpartiet se en satsning på och utveckling av lokala jobbspår för vuxna enligt motsvarande modell som fungerar mycket väl för unga där arbetsgivare, arbetsförmedling och kommuner jobbar tillsammans. Vi anser även att medel behövs för att ta tillvara och kunna erbjuda evidensbaserade modeller som prövats med goda resultat. Vi avsätter 475 mkr årligen för de kommande tre åren.

Fel att minska antalet kvotflyktingar

Att regeringen konsekvent valt att minska antalet kvotflyktingar vänder vi oss emot. Detta är en helt annan väg än den vi vill gå. Att ta emot kvotflyktingar har Sverige lång erfarenhet av och vi har alla möjlighet att fortsätta att ligga i framkanten när det gäller det gemensamma ansvarstagandet för människor som har det ytterst svårt och därför fått flyktingstatus som kvotflykting. Beloppen som regeringen minskat för kvotflyktingar anser vi därför bör återställas.

På anslag 1:3 avsätts 100 mkr för 2025 och 2026. På anslag 1:14 avsätts 0,1 för 2024, 0,3 för 2025 och 0,4 för 2026 enligt den beräknade fördelning riksdagens utredningstjänst bidragit med.

Behåll statsbidraget för samråd med arbetstagarorganisationerna

Regeringen vill avskaffa statsbidraget till arbetstagarorganisationer för samråd. Det handlar om medel för att ge yttranden till Arbetsförmedlingen inför arbetsplatsförlagda program och insatser. Regeringen skriver att de anser att det inte ska vara kopplat till en statlig ersättning att lämna in yttranden till myndigheten. Vi anser att bidraget tvärtom är ett värdefullt bidrag. Arbetstagarorganisationer har djup kunskap om respektive

område och kan därför i hög grad bidra så att program hos Arbetsförmedlingen blir så väl utformade som möjligt. Att ha tillräckligt med handläggarresurser är viktigt för hög kvalitet. Det är snåldumt att avskaffa bidraget om man är mån om så väl riktade resurser som möjligt hos Arbetsförmedlingen. Vi säger därmed nej till neddragningen på anslaget 1:3 med 25 mk för 2025 och 2026.

Anslag 1:4

Fel att finansiera Samhalls underskott med lönebidrag

För att göra ett tillskott till Samhall gör regeringen en nedskärning i anslaget för lönebidrag. Vi anser att det är djupt olyckligt. Det finns en problematik hos Samhall som hänger ihop med det vinstkrav de har. Problematik lyfts också i en rapport från Riksrevisionen nyligen, *Organisation i behov av förändring*, RiR 2023:14. Även om Samhall fyller en viktig funktion för många finns det skäl att framöver se över hur medlen kan göra störst nytta för målgruppen. Regeringen aviserar också att man kommer vilja se över Samhall, och det är bra.

Vi anser att det är angeläget att anslaget för lönebidrag bibehålls och kommer till användning. Under 2022 var 162 000 unika individer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga inskrivna på Arbetsförmedlingen. I propositionen nämns att det tar långa tider att identifiera en funktionsnedsättning hos Arbetsförmedlingen. Vi anser att denna grupp som riskerar långtidsarbetslöshet behöver ha hög prioritet och vi anser därmed att anslaget för lönebidrag inte ska dras ner.

Vi vill därmed att anslaget till Samhall minskas med 988 mk och justeras tillbaka till lönebidrag med samma summa. Vi vill också återföra de 26 mk till anslaget för lönebidrag som regeringen också minskar det med.

Anslag 1:14

Individanpassa etableringsprogrammet med möjlig förlängning

Miljöpartiet anser att etableringsprocessen i högre utsträckning måste anpassas till individens förmågor och behov. Asylsökande är ingen homogen grupp utan kommer med olika förutsättningar och erfarenheter. Staten behöver ta ett större ansvar för etableringsprocessen och göra den mer individanpassad. Den som kan ska redan dag ett erbjudas ett snabbspår till ett yrke i linje med sin förmåga. Den som däremot är i behov av vård eller av andra skäl har en lång väg tillbaka till yrkeslivet måste erbjudas en sammanhållen och anpassad etableringsprocess. Därför vill vi att etableringsprogrammet erbjuder större individanpassning. Det kan vara både kortare och längre. Statens ekonomiska ansvar ska kunna förlängas i det enskilda fallet när det behövs. På så sätt ökar möjligheterna till etablering för alla grupper. I detta syfte avsätter vi 50 mk årligen för 2024, 2025 och 2026.

Leila Ali Elmi (MP)

Annika Hirvonen (MP)

Janine Alm Ericson (MP)

Ulrika Westerlund (MP)

Linus Lakso (MP)